

Katarzyna Hryniuk

Sprawozdanie z konferencji naukowej "Język - Poznanie - Zachowanie" Instytut Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego : (Łódź 28-30 września 2008)

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 1, 314-317

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Język – Poznanie – Zachowanie” Instytut Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego (Łódź 28–30 września 2008)

W dniach 28–30 września 2008 roku odbyła się druga konferencja naukowa z cyklu *Język – Poznanie – Zachowanie*, zorganizowana przez Katedrę Językoznawstwa Angielskiego i Językoznawstwa Stosowanego w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego. Celem konferencji była prezentacja osiągnięć i wymiana poglądów na temat badań z dziedziny językoznawstwa, dydaktyki języków obcych, psycholingwistyki, socjolingwistyki, neurolingwistyki czy psychologii. Tematyka konferencji wzbudziła szerokie zainteresowanie nie tylko wśród licznie przybyłych specjalistów z dziedziny lingwistyki i filologii obcych, ale również psychologów i polonistów. Językiem konferencji był język polski.

Uroczyste otwarcie konferencji nastąpiło o godzinie 10.30 w auli Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego Uniwersytetu Łódzkiego. Wszystkich zebranych powitał Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, prof. dr hab. Piotr Stelmaszczyk, który wygłosił słowo wstępne, oraz organizatorzy konferencji: prof. Jan Majer – kierownik Zakładu Psycholingwistyki i Dydaktyki Języka Angielskiego i dr Joanna Nijakowska. Serdecznie powitano gości – prof. J. Arabskiego, prof. M. Bogdanowicz, prof. G. Krasowicz-Kupis, prof. A. Nigożerodcew, prof. A. Michońską-Stadnik i prof. B. Lewandowską-Tomaszczyk – specjalistów znanych w krajowym i zagranicznym środowisku naukowym, podziękowano im za przyjęcie zaproszenia do udziału w konferencji i przedstawienia referatów plenarnych. Każdy z trzech dni konferencji rozpoczął i kończył referat plenarny, po czym miały miejsce burzliwe dyskusje, którym przewodniczyli: prof. J. Majer i dr J. Nijakowska. Pozostałe referaty, pogrupowane w ramach bloków tematycznych, takich jak neuropsychologia języka, zaburzenia językowe i trudności w uczeniu się, analiza dyskursu, formy komunikacji, przyswajanie i nauczanie języka obcego itp., zostały wygłoszone w dwóch sekcjach. Różnorodność poruszanej w nich problematyki, jak podkreśliła we wstępie dr J. Nijakowska, wskazuje na fakt, iż badanie i rozważanie zagadnień dotyczących procesów przyswajania języków obcych wymaga interdyscyplinarnego podejścia.

Pierwszy referat plenarny zatytułowany: *Świadomość i introspekcja w akwizycji kategorii w języku obcym* wygłosiła prof. B. Lewandowska-Tomaszczyk z Łodzi. Po wyjaśnieniu kluczowych pojęć, takich jak „świadomość”, „introspekcja”, „intuicja”, „uwaga”, „eksplicytność”, „implicytność” itp., referentka przedstawiła korzyści wprowadzania dwóch typów technik w procesie dydaktycznym: użycia autentycznych multimodalnych materiałów (korpusów) języka obcego jako podstawy przyswajania implicytnego i skupiania uwagi w toczącym się dyskursie (*on-line*), oraz techniki użycia eksplicytnego wyjaśnienia, opartego o analizy konceptualno-językowe, ułatwiającego zrozumienie istoty przyswajanych kategorii przez introspekcję (*off-line*).

Nie jest możliwe omówienie choćby w skrócie wszystkich kolejnych referatów, choć wszystkie cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, ze względu na ich ilość i fakt, iż obrady odbywały się w dwóch sekcjach, lecz poniżej wymienione są te, które zwróciły szczególną uwagę publiczności. Omawianie zagadnień dotyczących świadomości kontynuowane było w referacie dr Agnieszki Kubiczek, reprezentującej Uniwersytet Jagielloński, zatytułowanym *Rola świadomości w procesie nauki języka obcego*, który zakończył się ożywioną dyskusją. Temat strategii uczenia się i nauczania języków obcych poruszały dwa następne referaty: pierwszy, zatytułowany *Strategie uczenia się gramatyki – próba klasyfikacji*, autorstwa prof. Mirosława Pawlaka (Poznań) oraz następny, autorstwa dr. Sebastiana Piotrowskiego (Lublin), pt.: *Strategie w akwizycji języka obcego w środowisku instytucjonalnym*. Jednak większość referatów pierwszego dnia konferencji dotyczyło zagadnień trudności komunikacyjnych u osób z zaburzeniami takimi jak dysleksja rozwojowa i ich wpływu na uczenie się języków obcych. Po przerwie obiadowej temat ten poruszyła dr Joanna Nijakowska (Łódź) w swoim referacie zatytułowanym: *Rozwijanie świadomości fonologicznej i świadomości relacji głoska-litera u osób dyslektycznych uczących się języka angielskiego jako obcego*. Problem rozumienia i rozwijania prawidłowej wymowy omówiony również został w dwóch innych referatach: prof. Ewy Waniek-Klimczak (Łódź) zatytułowanym *Przyswajanie rytmu jako elementu organizacji czasowej języka* oraz dr. Arkadiusza Rojczyka, reprezentującego Uniwersytet Śląski, pod tytułem *Modele percepcji słuchowej mowy w języku obcym*. Stawiane przez słuchaczy pytania i dyskusje po każdym z wystąpień były bardzo inspirujące do dalszej pracy badawczej.

Pierwszy dzień obrad zakończył wykład plenarny prof. Marty Bogdanowicz z Instytutu Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego, zatytułowany *Deficyty poznawcze i ich skutki w patomechanizmie dysleksji rozwojowej*. Referentka mówiła o biologicznym podłożu trudności w czytaniu i pisaniu oraz o innych wymiarach patomechanizmu dysleksji, takich jak: psychologiczny, społeczny i wykonawczy, podkreślając również konieczność dostrzeżenia związków pomiędzy nimi. Autorka twierdzi, że poznanie patomechanizmu dysleksji rozwojowej umożliwia nie tylko prowadzenie badań naukowych, lecz również spełnia istotną rolę w praktyce klinicznej. Referat ten zainicjował burzliwą dyskusję.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się referatem plenarnym prof. Grażyny Krasowicz-Kupis z Instytutu Psychologii UMCS na temat: *Świadomość językowa a komunikacja za pomocą pisma*. Jak podkreśla autorka, jedną z najważniejszych różnic pomiędzy komunikacją ustną i pisemną jest udział świadomości językowej w tej ostatniej. Dlatego też podczas wykładu zostały przytoczone przykłady badań dotyczących dysleksji rozwojowej, w której mamy do czynienia z deficytami świadomości fonologicznej, świadomości pisma oraz świadomości morfologiczno-składniowej i świadomości słowa. Temat ten cieszył się dużym zainteresowaniem wśród przybyłych uczestników konferencji.

Kolejne referaty wygłaszane były w sekcjach. Kilka z nich dotyczyło analizy dyskursu, na przykład ciekawy wykład dr Moniki Kopytowskiej (Łódź) pt.: *Dlaczego Afryka przeraża – ramy w dyskursie wiadomości prasowych* czy prof.

Piotra Capa (Łódź) zatytułowany: *O teorii proksymizacji w dyskursie politycznym*. Po krótkiej przerwie natomiast głos zabrała między innymi dr Adriana Biedroń (Słupsk), aby przedstawić wyniki swoich badań w referacie zatytułowanym: *Zdolność językowa z perspektywy neurolingwistycznej*. Z rozważań swoich autorka wyciąga wnioski, że pojęcie zdolności językowych nie powinno być analizowane w oparciu tylko o wiedzę lingwistyczną i psychologiczną, lecz oparte na badaniach z dziedziny neurolingwistyki, której odkrycia prawdopodobnie wkrótce pozwolą na pełniejszy opis tego zjawiska. Omawianie tego problemu zakończyło się ożywioną dyskusją.

Po przerwie obiadowej ostatnią część obrad rozpoczął prof. Jan Majer (Łódź) z interesującym referatem pt.: *Między interakcją a dydaktyką: błąd językowy i negocjowanie informacji zwrotnej w dyskursie edukacyjnym*. Zainteresowaniem cieszył się również jeden z następnych referatów autorstwa dr Moniki Kusiak (Kraków) na temat *Wykorzystania gramatyki tekstu w badaniach dotyczących procesów odbioru tekstu w języku rodzimym i obcym*, w którym autorka zaprezentowała swoje badania.

Drugi dzień konferencji zakończył się wykładem plenarnym prof. Anny Michońskiej-Stadnik z Uniwersytetu Wrocławskiego pt.: *Przetwarzanie informacji w języku pierwszym i drugim – perspektywa neurobiologiczna*. Autorka w swoich rozważaniach bierze pod uwagę czynnik wieku oraz porusza problem zróżnicowanej aktywności obszarów mózgu w trakcie przyswajania określonych aspektów języka obcego. Referat ten został zakończony refleksją na temat perspektyw badawczych na przyszłość, po której rozpoczęła się dyskusja.

W trzecim dniu konferencji pierwszy referat plenarny, zatytułowany: *W stronę interkulturowego modelu przyswajania i nauczania języka drugiego/obcego*, wygłosiła prof. Anna Niżegorodcew z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Referentka omówiła teoretyczne podstawy wymienionego w tytule modelu, leżące u jego podstaw założenia oraz wyraziła spostrzeżenia odnośnie możliwości zawarcia w tym modelu zarówno czynników socjolingwistycznych, jak i psycholingwistycznych. Temat ten wzbudził duże zainteresowanie odbiorców.

Dwa spośród następnych referatów dotyczyły przyswajania języków specjalistycznych. Pierwszy, zatytułowany *Wpływ wiedzy leksykalnej i specjalistycznej na zrozumienie tekstów fachowych*, wygłoszony został przez dr Katarzynę Hryniuk (Warszawa). Drugi referat pt.: *Język specjalistyczny: implikacje pedagogiczne badań leksykalnych* wygłosiła dr Ewa Witalisz z Krakowa. Pytania stawiane przez uczestników w ożywionych dyskusjach po każdym referacie skłaniały do głębokich przemyśleń.

Po krótkiej przerwie referat dr Ewy Piechurskiej-Kuciel (Opole), zatytułowany *Lęk na poziomach przetwarzania informacji językowej*, przyciągnął liczne grono słuchaczy, zarówno jak i następne, których tematyka dotyczyła różnic w uczeniu się języków obcych ze względu na płeć. W jednym z nich, zatytułowanym *Wpływ płci na uczniowskie atrybucje przyczynowe*, badania swoje zaprezentowała dr Krystyna Łęska-Chabrowska (Częstochowa), oraz w następnym pt.: *Postawy i osiągnięcia w czytaniu po angielsku a płeć*, dr Liliana Piasecka (Opole). Następujące po referatach dyskusje pobudzały do refleksji nad kierunkami dalszych badań.

Ostatni dzień konferencji zakończył związany tematycznie z poprzednimi referatami wykład plenarny prof. Janusza Arabskiego z Uniwersytetu Śląskiego pt.: *Sprawności językowe kobiet i mężczyzn*. Różnice pomiędzy językiem kobiet i mężczyzn oraz językiem dyskursu adresowanego do kobiet i mężczyzn autor zaprezentował na podstawie badań z zakresu przyswajania języka ojczystego i obcego. Następnie miało miejsce uroczyste zakończenie konferencji przez organizatorów: prof. Jana Majera i dr Joannę Nijakowską, którzy podziękowali licznie przybyłym uczestnikom za wygłoszone referaty i aktywny udział w dyskusjach.

Konferencja ta odniosła duży sukces, a jej cele zostały osiągnięte. Szczególne podziękowania należą się Komitetowi Organizacyjnemu konferencji oraz wszystkim pozostałym osobom zaangażowanym w jej organizację, którzy dodatkowo zadbali o to, aby w ciekawy sposób spędzić czas również po obradach. Pod koniec pierwszego dnia konferencji, pomimo napiętego programu wystąpień, dzięki staraniom gospodarzy uczestnicy mieli okazję wziąć udział w wycieczce turystycznej po Łodzi, aby zwiedzić słynną ulicę Piotrkowską i imperium Karola Wilhelma Scheiblera (XIX-wiecznego łódzkiego fabrykanta), co było niewątpliwą atrakcją konferencji.

Wynikiem wspólnej pracy podczas konferencji jest opublikowany w połowie bieżącego roku tom pod redakcją dr Joanny Nijakowskiej pt.: *Język–poznanie–zachowanie: perspektywy i wyzwania w studiach nad przyswajaniem języka obcego*, prezentujący wybrane referaty.

Katarzyna H r y n i u k

Literatura rosyjska w kontekście europejskim. Sprawozdanie z III Międzynarodowej Konferencji Młodych Filologów w Instytucie Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego

W dniach 26–28 marca 2009 roku w Instytucie Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się trzecia studencko-doktorancka konferencja na temat *Literatura rosyjska w kontekście europejskim*. Uczestnicy reprezentowali 8 państw (Polska, Rosja, Łotwa, Estonia, Białoruś, Kazachstan, Mołdawia, Wielka Brytania), 11 uczelni i instytucji naukowych. Znaleźli się wśród nich stali bywalcy młodzieżowych konferencji rusycystycznych, doktoranci ostatnich lat studiów, magistranci i studenci.

Uczestników spotkań literaturoznawczych w Instytucie Rusycystyki UW łączy jedno – zainteresowanie literaturą rosyjską. Ale jak się okazuje, nie tylko. W Warszawie spotykają się, by dyskutować również o kontekstach kultury rosyjskiej, powiązaniach między literaturą wschodnio- i zachodnioeuropejską, recepcji literatury rosyjskiej za granicami Rosji. A także, co ważne, poszukiwać płaszczyzn dialogu